

**UCHWAŁA NR V/ 38 /2015
RADY GMINY BIERAWA**

z dnia 9 marca 2015 r.

w sprawie przyjęcia Programu zdrowia psychicznego dla Gminy Bierawa na lata 2015 - 2019

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013r, poz. 594, poz. 645, poz. 1318 oraz z 2014r. poz. 379 i poz. 1072), art. 1 ust. 1 i art. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r., Nr 231, poz. 1375) oraz § 4 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 24, poz.128), Rada Gminy Bierawa uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program ochrony zdrowia psychicznego dla gminy Bierawa na lata 2015 - 2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bierawa.

§ 3. Traci moc uchwała nr XLIII/300/2014 Rady Gminy Bierawa z dnia 13 maja 2014 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu promocji zdrowia psychicznego dla Gminy Bierawa na lata 2014-2017.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Joachim Morcinek

PROGRAM **ochrony zdrowia psychicznego dla Gminy Bierawa** **na lata 2015 - 2019**

Rozdział I **Wprowadzenie**

Zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka. Jest pojęciem w dużej mierze subiektywnym, ponieważ wpływa na niego wiele czynników oraz elementów, które tworzą indywidualną całość samopoczucia człowieka. Stan dobrego samopoczucia pozwala na rozwój intelektualny i emocjonalny oraz radzenie sobie ze stresami życia, a także na udział w życiu społecznym, szkolnym i zawodowym. Działania na rzecz zdrowia psychicznego, to nie tylko leczenie i rehabilitacja osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi, lecz także profilaktyka i promocja działań mających wpływ na szeroko rozumianą dobrą kondycję psychiczną człowieka.

Wzrastająca liczba zaburzeń psychicznych pociąga za sobą ogromne koszty, w tym koszty systemu ochrony zdrowia, pomocy społecznej, zmniejszonej produktywności, zwalczania przestępczości i utrzymania bezpieczeństwa publicznego.

W Polsce kierunki działań w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia, w tym również zdrowia psychicznego określa Narodowy Program Zdrowia Psychicznego, który uwzględnia główne kierunki polityki zdrowotnej i stwarza szanse na bardziej skuteczną realizację zadań związanych ze zdrowiem społeczeństwa, a podstawowym warunkiem osiągnięcia jego celów jest włączenie się do ich realizacji organów administracji rządowej, organizacji pozarządowych, a przede wszystkim samorządów, społeczności lokalnych i samych obywateli.

Uregulowania systemowe zostały wprowadzone z powodu narastającej liczby osób cierpiących na różnego rodzaju zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania, włączając w to uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Zadania dla samorządu lokalnego w zakresie ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego zostały ponadto określone w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym,
- 2) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 7) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- 8) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego określiło strategię działań mających na celu ograniczenie występowania zagrożeń dla zdrowia psychicznego, poprawę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich oraz zapewnienie dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej. Podmiotami realizującymi Program mają być m.in. samorzady województwa, powiatu i gminy.

Rozdział II

Charakterystyka aktualnego stanu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

1. Zagrożenia dla zdrowia psychicznego

Stan psychiczny ludzi zdeterminowany jest wieloma czynnikami, w tym biologicznymi, rodzinnymi, społecznymi, ekonomicznymi i środowiskowymi. Zmiany społeczno-ekonomiczne ostatnich dziesięcioleci, jakie miały miejsce w Polsce niewątpliwie wywołały pewne zagrożenia dla zdrowia psychicznego. Takie zjawiska jak bieda, bezrobocie, czy brak poczucia bezpieczeństwa ekonomicznego, socjalnego i zdrowotnego, przyczyniły się do wzrastającej z roku na rok liczby zaburzeń psychicznych rejestrowanych w leczeniu ambulatoryjnym oraz stacjonarnym.

Tempo życia, stres, brak czasu i warunki ekonomiczne przyczyniają się w znacznej mierze do sięgania po środki psychoaktywne.

Grupą szczególnie wymagającą pomocy jest młodzież. Jest to grupa narażona na różnego rodzaju czynniki psychospołeczne wynikające ze stresu, narastającej przemocy, dostępności narkotyków, czy kłopotów na rynku pracy. Szacuje się, że prawie w połowie przypadków, zaburzenia psychiczne mają swój początek w okresie dorastania. Dlatego też istotna jest rola organizacji pracujących z młodzieżą, które muszą być w stanie rozpoznawać objawy i szybko na nie reagować.

Jednym z problemów jest również starzejące się społeczeństwo. Coraz częściej wśród osób starszych występują zaburzenia psychiczne. Zarówno są to dolegliwości związane z wiekiem (np. demencja), jak i depresja.

2. Diagnoza

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych, rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym także związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych – alkoholu, narkotyków i leków.

Według danych przekazanych przez Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Neuropsychiatryczny w Opolu liczba osób z terenu Gminy Bierawa objętych opieką ambulatoryjną lekarską, hospitalizowanych z powodu zaburzeń psychicznych wyniosła :

- 1) w roku 2011 – 5 osób,
- 2) w roku 2012 – 10 osób,
- 3) w roku 2013 – 21 osób,
- 4) w roku 2014 – 27 osób

Najczęstszymi rodzajami zaburzeń, wskazanymi przez Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Neuropsychiatryczny w Opolu, są:

- 1) zaburzenia psychotyczne (schizofrenia),
- 2) zaburzenia psychiczne organiczne,
- 3) zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania spowodowane użyciem środków psychoaktywnych,
- 4) zaburzenia nastroju,
- 5) zaburzenia nerwicowe,
- 6) zaburzenia osobowości,
- 7) upośledzenia umysłowe,
- 8) zaburzenia zachowania,
- 9) zaburzenia rozwoju.

Od lipca 2010 roku udzielane są konsultacje psychologiczne w ramach działalności Gminnego Punktu Konsultacyjnego dla mieszkańców gminy Bierawa. Pacjenci zgłaszają się sami lub są kierowani przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierawie lub Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także przez Zespół Interdyscyplinarny.

Z porad korzystają osoby uzależnione od alkoholu, z depresją, z nerwicą, ze schizofrenią, z zaburzeniami lękowymi, z zaburzeniami psychoorganicznymi. Czasami także głównym powodem do podjęcia terapii psychologicznej są problemy rodzinne.

Dla większości z pacjentów jest to jedyna szansa na skorzystanie z pomocy psychologicznej, ponieważ mają utrudniony dojazd do Poradni w mieście. W ramach działalności oprócz konsultacji, prowadzona jest terapia psychologiczna, udzielane są informacje o innych miejscach świadczących pomoc, a także wystawiane są opinie na potrzeby wizyt u specjalistów, czy powiatowych zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności.

Z pomocy psychologicznej w roku 2013 skorzystało 24 kobiety i 39 mężczyzn /63 osoby/, z czego większość uczęszcza na długotrwałą, regularną terapię. U niektórych pacjentów zakończyła się ona pełną poprawą zdrowia psychicznego. W ramach prowadzenia Punktu, psycholog odwiedza także pacjentów z terenu gminy Bierawa, którzy z przyczyn zdrowotnych nie są w stanie dojeżdżać na spotkania stacjonarne.

Rozdział III.

Cele Programu ochrony zdrowia psychicznego

1. Cele główne Programu to :

- 1) promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym;
- 2) zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym;

2. Do celów szczegółowych Programu należą :

- 1) w zakresie promowania zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym:
 - a) upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie, w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
 - b) zapobieganie zaburzeniom psychicznym,
 - c) zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - d) organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego;
- 2) w zakresie zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym:
 - a) upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej,
 - b) upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i wsparcia społecznego,
 - c) aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - d) skoordynowanie różnych form opieki i pomocy.

3. Program ochrony zdrowia psychicznego obejmuje:

- 1) program promocji zdrowia psychicznego – załącznik nr 1 do programu;
- 2) program informacyjno – edukacyjny, przeciwdziałający dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi – załącznik nr 2 do programu;
- 3) program zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej – załącznik nr 3 do programu;
- 4) program poszerzania, zróżnicowania i unowocześniania pomocy (bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej) i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi – załącznik nr 4 do programu;
- 5) program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi – załącznik nr 5 do programu.

Rozdział IV.

Priorytety promocji zdrowia psychicznego

Upowszechnianie wiedzy na temat zagadnień zdrowia psychicznego w kontekście zapobiegania zaburzeniom psychicznym oraz utrzymywania pozytywnego zdrowia psychicznego pozwala na umiejętne radzenie sobie z niekorzystnymi sytuacjami życiowymi. Mając na uwadze cele Programu wyznacza się następujące priorytety promocji zdrowia psychicznego :

1. Prowadzenie szerokiej edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zdrowia psychicznego:
 - 1) edukacja dotycząca czynników sprzyjających powstawaniu zaburzeń i chorób psychicznych oraz sposobu ich eliminacji, przeciwdziałania uzależnieniom , przeciwdziałania patologicznymi zachowaniami wśród dzieci i młodzieży;
 - 2) włączenie elementów promocji zdrowia psychicznego do działań w zakresie promocji zdrowia w szkołach,
 - 3) propagowanie zdrowego stylu życia (radzenie sobie ze stresem, profilaktyka uzależnień) ze szczególnym podkreśleniem jego wpływu na zachowanie zdrowia psychicznego,
 - 4) zwiększenie świadomości społecznej w zakresie korzystania z pomocy specjalistów w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
 - 5) edukacja różnych grup społecznych w zakresie zapobiegania zaburzeniom spowodowanym używaniem alkoholu i środków psychoaktywnych.
2. Wspieranie rodzicielstwa : interwencje w warunkach domowych skierowane do kobiet w ciąży z grupy osób podwyższonego ryzyka – środowisk patologicznych lub cierpiących na zaburzenia psychiczne.
3. Prowadzenie wczesnej diagnostyki rozwoju u dzieci i młodzieży : badania ankietowe dzieci i młodzieży dotyczące zdrowia psychicznego przeprowadzane przez psychologa.
4. Działania promujące zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi :
 - 1) udział w szkoleniach grupowych i indywidualnych mających na celu nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych;
 - 2) organizacja staży.
5. Wspieranie zdrowia psychicznego starzejącej się populacji :
 - 1) zachęcanie osób starszych do udziału w życiu społecznym, kulturalnym, sportowym, podtrzymywania i rozwijania zainteresowań oraz aktywności umysłowej;

- 2) wspieranie integracji międzypokoleniowej.
6. Przeciwdziałanie nietolerancji i wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi oraz wspieranie społecznej integracji: edukacja w zakresie problemów zdrowia psychicznego i zapobieganie stygmatyzacji osób i rodzin osób chorych psychicznie.

Rozdział V.

Adresaci programu

Adresatami programu są mieszkańcy Gminy Bierawa narażeni na niekorzystny wpływ czynników zagrażających ich zdrowiu psychicznemu oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi i ich bliscy.

Rozdział VI.

Warunki i sposób realizacji programu.

1. Skuteczność realizacji Programu wymaga podjęcia takich działań jak:

- 1) upowszechnianie realizacji celów i zadań Programu;
- 2) nadanie priorytetu problematyce ochrony zdrowia psychicznego i różnym przedsięwzięciom profilaktycznym, w tym bezpieczeństwo w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym;
- 3) zapewnienie odpowiednich środków na wdrażanie projektów promocji zdrowia psychicznego i edukacji zdrowotnej na poziomie gminy.

2. Źródła finansowania.

Finansowanie programu odbywać się będzie w ramach środków z budżetu Gminy Bierawa, dotacji środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł oraz środków własnych realizatorów zadań.

3. Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba działań edukacyjno-informacyjnych i liczba objętych nimi osób,
- 2) liczba porad i konsultacji w podmiotach, realizujących zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego,
- 3) liczba osób i porad udzielanych w Punkcie Konsultacyjnym.

4. Podmiot koordynujący.

Koordynowaniem i monitorowaniem programu zajmie się Zespół ds. Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego, powołany przez Wójta Gminy Bierawa.

5. Podmioty uczestniczące.

W realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego uczestniczyć będą następujące podmioty:

- 1) Urząd Gminy Bierawa,
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierawie
- 3) placówki służby zdrowia na terenie gminy Bierawa,
- 4) placówki oświatowe na terenie gminy,
- 5) Stacja Opieki Caritas Diecezji Opolskiej w Bierawie,
- 6) organizacje pozarządowe.

Gminny Program promocji zdrowia psychicznego

Cel główny 1 : Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Cel szczegółowy 1 : Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu

Zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym szkoleń dotyczących zdrowego stylu życia oraz podejmowania działań sprzyjających zachowaniu zdrowia psychicznego	placówki oświatowe na terenie Gminy Bierawa, Urząd Gminy, GOPS w Bierawie	2015-2019
Organizowanie w szkołach prelekcji i pogadanek z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego.	Placówki oświatowe na terenie gminy Bierawa	2015-2019
Wspieranie działań mających na celu utrzymanie dobrego zdrowia, w tym psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem osób dotkniętych problemem alkoholowym , narkotykowym i przemocą domową (w tym działania prowadzone w świetlicach środowiskowych)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bierawie, GOPS w Bierawie Placówki oświatowe na terenie gminy Bierawa	2015-2019
Szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie wczesnego rozpoznawania zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży	placówki oświatowe na terenie Gminy Bierawa	2015-2019

Cel szczegółowy 2: Zapobieganie zaburzeniom psychicznym

Zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
Realizacja Gminnego programu zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym z uwzględnieniem istniejących regulacji prawnych	GOPS w Bierawie, psycholog szkolny, pedagog szkolny	2015-2019
Kierowanie na badania dzieci oraz młodzież, u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych do Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej	Placówki oświatowe na terenie gminy Bierawa	2015-2019
Prowadzenie porad i konsultacji dla osób zagrożonych zaburzeniami Psychicznymi w Punkcie Konsultacyjnym w Bierawie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierawie Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bierawie	2015-2019
Zapewnienie wsparcia i leczenia umożliwiającego ludziom chorym psychicznie pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia społecznego. Prowadzenie kampanii informacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego skierowanych dla grup docelowych zgodnie z potrzebami ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i osób starszych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bierawie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2015-2019
Organizowanie warsztatów szkoleniowych dla uczniów gimnazjum na temat radzenia sobie ze stresem oraz asertywności	placówki oświatowe, psycholog szkolny	2015-2019

Cel szczegółowy 3 : Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi

Zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
Realizacja gminnego programu informacyjno – edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałających dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	Urząd Gminy GOPS w Bierawie placówki oświatowe	2015-2019

Cel szczegółowy 4 : Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego

Działania	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
1) wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo socjalne ofiarom przemocy domowej, 2) prowadzenie porad i konsultacji dla osób zagrożonych zaburzeniami Psychicznymi w Punkcie Konsultacyjnym w Bierawie. 3) zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych i psychiatrycznych, 4) realizacja szkoleń nastawionych na umiejętności wychowawcze rodziców.	Zespół Interdyscyplinarny przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bierawie pedagog i psycholog szkolny	2015-2019

Cel główny 2 : Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cel szczegółowy 1: Upowszechnienie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
Realizacja programu zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej w gminie	Urząd Gminy GOPS w Bierawie	2015-2019

Cel szczegółowy 2 : Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
Realizacja programu poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej	GOPS w Bierawie Urząd Gminy organizacje pozarządowe placówki oświatowe	2015-2019

Cel szczegółowy 3: Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
Realizacja programu rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	Urząd Gminy GOPS w Bierawie Powiatowy Urząd Pracy	2015-2019

Cel szczegółowy 4: Skoordynowanie różnych form opieki i pomocy

Zadania	Podmioty odpowiedzialne za realizację	Termin realizacji
Powołanie lokalnego zespołu koordynującego realizację Gminnego Programu Promocji Zdrowia Psychicznego.	Wójt Gminy Bierawa	2015
Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Programu Promocji Zdrowia Psychicznego.	Powołany Zespół do Koordynacji i Monitorowania	2015-2019
Przygotowanie corocznie informacji o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	Urząd Gminy GOPS w Bierawie	1 raz w roku

Przewidywane rezultaty:

- 1) pogłębienie wiedzy o zdrowiu psychicznym,
- 2) promowanie zachowań i zdrowego stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego,
- 3) podnoszenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Grupa docelowa

- 1) dzieci i młodzież szkolna,
- 2) rodzice i opiekunowie prawni dzieci i młodzieży,
- 3) osoby w kryzysie,
- 4) realizatorzy programu promocji zdrowia psychicznego.

**Program informacyjno – edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji
oraz przeciwdziałający dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi**

Celem głównym 1: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Cel szczegółowy 1.3 : Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Cele te będą realizowane poprzez następujące działania:

Działania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
1. Umożliwienie uczestnictwa osobom z zaburzeniami psychicznymi w wydarzeniach kulturalno – sportowych, festynach, konkursach	Urząd Gminy	2015 – 2019
2. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych	Urząd Gminy	2015 – 2019
3. Organizacja kampanii promujących właściwe zachowania zdrowotne w sferze zdrowia psychicznego	Urząd Gminy, placówki oświatowe	2015-2019
4. Tworzenie lokalnych grup wsparcia dla rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi	Urząd Gminy GOPS w Bierawie	2015-2019

Przewidywane rezultaty:

- 1) zmniejszenia upośledzenia społecznego poprzez zmianę postaw społecznych,
- 2) zmniejszenia skali zjawiska dyskryminacji osób i członków rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) zmniejszenie liczby zaburzeń spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

Grupa docelowa :

- 1) osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin,
- 2) organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych, środowisko lokalne.

Program zwiększenia dostępności i zmniejszenia nierówności w dostępie do różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Cel główny 2 : Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Cel szczegółowy 2. 1 : Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej

Cele te będą realizowane poprzez następujące działania:

lp.	Działania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i potrzebujących pomocy	Urząd Gminy	Na bieżąco
2.	Wspieranie organizacji pozarządowych wykonujących działania na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi	Urząd Gminy GOPS w Bierawie	2015-2019
3.	Współpraca z Gminami i ze Starostwem Powiatowym w zakresie podejmowania działań na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie, mających na celu poprawę jakości ich życia oraz zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu, np. poprzez dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	Urząd Gminy GOPS w Bierawie	2015-2019

Przewidywane rezultaty:

- zwiększenie dostępności dla mieszkańców Gminy Bierawa do środowiskowej opieki w zakresie zdrowia psychicznego i leczenia uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Grupa docelowa :

- 1) osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby uzależnione od środków psychoaktywnych oraz członkowie ich rodzin,
- 2) osoby uzależnione od alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych.

Program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześnienia pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami w zakresie pomocy bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej

Cel główny 2 : Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cel szczegółowy 2.2 : Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

Na terenie Gminy Bierawa nie funkcjonują Domy Pomocy Społecznej, ani Środowiskowe Domy Pomocy Społecznej. Gmina Bierawa współpracuje w tym zakresie z jednostkami z terenu Powiatu Kędzierzyńsko – Kozielskiego.

Osoby, które zgodnie z ustawą o ochronie zdrowia psychicznego, wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie są zdolne do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i nie mają możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebują stałej opieki i pielęgnacji, lecz nie wymagają leczenia szpitalnego, są kierowane do takich ośrodków poza teren Gminy.

Z kolei Środowiskowe Domy Samopomocy są dzienną formą pomocy społecznej, które zapewniają wsparcie osobom z zaburzeniami psychicznymi, przyczyniając się do zmniejszenia izolacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi. Zakres działalności środowiskowych domów samopomocy obejmuje terapię zajęciową, treningi umiejętności życia codziennego oraz treningi umiejętności społecznych i interpersonalnych, poradnictwo psychologiczne i socjalne oraz psychoedukację. Ta forma opieki zwiększa u osób z zaburzeniami psychicznymi aktywność i pełniejszy udział w życiu społecznym poprzez kształtowanie kompetencji życiowych i pełnienie ról społecznych.

Cele programu będą realizowane poprzez następujące działania:

lp.	Działania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Realizacja zadań publicznych na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi określonych w ustawie o pomocy społecznej, w tym organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej	GOPS w Bierawie, organizacje pozarządowe	2015-2019
2.	Organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz współpraca z Środowiskowym Domem Samopomocy „Promyczek” w Kędzierzynie-Koźlu	GOPS w Bierawie, organizacje pozarządowe	2015-2019
3.	Wspieranie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	Gmina Bierawa	2015-2019

4.	Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych	Placówki oświatowe, Urząd Gminy	2015-2019
5.	Wspieranie projektów służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi	organizacje pozarządowe, Gmina Bierawa	2015-2019

Przewidywane rezultaty :

- 1) upowszechnienie zróżnicowania i unowocześnienia pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) zmniejszenie ryzyka wystąpienia choroby psychicznej wśród społeczeństwa poprzez realizację programów profilaktycznych.

Grupa docelowa:

Osoby z zaburzeniami psychicznymi i ich rodziny, w tym osoby z orzeczoną niepełnosprawnością intelektualną.

Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do osób z zaburzeniami psychicznymi

Cel główny 2: zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

Cel szczegółowy 2.3 : aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

Osoby z zaburzeniami psychicznymi mają zazwyczaj ogromne trudności w samodzielnym funkcjonowaniu społecznym, a w szczególności na rynku pracy. Stanowią one grupę osób szczególnie zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Osoby te spychane są na margines życia społecznego, choć praca może pomóc im w redukcji apatii, społecznego wycofania i stanowi jedno z podstawowych kryteriów akceptacji chorych psychicznie do życia w społeczeństwie. Działania mające na celu aktywizację zawodową, m.in. osób posiadających dysfunkcje zdrowotne, w tym w zakresie zdrowia psychicznego, prowadzone są przez publiczne służby zatrudnienia.

Cele będą realizowane przez następujące działania :

lp.	Działania	Podmioty odpowiedzialne	Termin realizacji
1.	Wzmacnianie funkcjonowania społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (doradztwo, szkolenia, prace społecznie użyteczne).	Urząd Gminy Powiatowy Urząd Pracy, GOPS w Bierawie	2015-2019

Przewidywane rezultaty:

- 1) poprawa statusu materialnego poprzez osiągnięcie własnych dochodów,
- 2) wzrost samooceny i poczucia własnej wartości,
- 3) poprawa społecznego i zawodowego funkcjonowania,
- 4) wykształcenie nawyków świadczenia pracy i przestrzegania dyscypliny pracy.

Grupa docelowa :

- 1) osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) osoby długotrwale bezrobotne i będące klientami pomocy społecznej.